

FILOLOGIJA 50, Zagreb 2008

UDK 811.163.42'373.46:003.083>61

Pregledni članak

Rukopis primljen 30.I.2008.

Prihvaćen za tisk 29.IX.2008.

Anamarija Gjuran-Coha

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci
Braće Branchetta 20, HR-51000 Rijeka
agjuranc@medri.hr

Brigita Bosnar-Valković

Fakultet za hotelski i turistički menadžment
Sveučilišta u Rijeci
Ika 42, HR-51410 Opatija
brigita.bosnar-valkovic@fhtm.hr

UPORABA KRATICA U JEZIKU MEDICINSKE STRUKE

U ovom ćemo se radu osvrnuti na uporabu kratica u jeziku medicinske struke. Naime, dobro je poznato da je skraćivanje riječi učestala pojava ne samo u razgovornom jezičnom stilu i u žargonu, već mnoge kratice s vremenom postaju prihvatljive i u standardnojezičnoj uporabi, a posebno i u jeziku struka. Jedan od razloga pojave kratica jezična je ekonomija, odnosno težnja za što kraćim načinom izražavanja.

Cilj je ovoga rada analizirati uporabu hrvatskih i engleskih kratica u jeziku medicinske struke i ukazati na probleme koji se pritom pojavljuju, kao što su pojava pleonastičkih konstrukcija, sročnost s kraticom ili višeznačnost kratica. Korpus obuhvaća medicinske znanstvene, stručne i popularne časopise i rječnike.

1. Uvod

U današnje vrijeme intenzivnog tehnološkog napretka i znanosti, bilježi se i velik priljev novih stranih riječi, posebice onih engleskog podrijetla. To je izraženo ne samo u svakodnevnom govoru koji je pod snažnim utjecajem medija, tiskovina i radija i televizije, već i u jeziku struka koje sve više idu u korak sa zapadnim svijetom. Tako je i u jeziku medicinske struke. Medicinska znanost iz dana u dan napreduje, uvode se nove metode dijagnostike i liječenja, a pojavljuju se i nove bolesti ovoga stoljeća. Sto-

ga se usporedo s novim pojmovima prihvaćaju i novi nazivi prvo u izvornom obliku, zatim se pravopisno prilagođavaju, a nakon nekog se vremena stvaraju i prevednice koje se u početku koriste paralelno sa stranom riječi. Nemalen je broj takvih primjera u jeziku medicinske struke npr. *bypass, bajpas – premosnica; pacemaker, pejsmejker – srčani elektrostimulator; screening, skrining – probir* itd.

Istodobno s priljevom novih engleskih naziva u hrvatski jezik ulaze i engleske kratice. Skraćivanje naziva znači uštedu vremena uz istodobno ostvarenje komunikacije. Međutim, stručne su kratice poznate samo malom broju ljudi koji se bave nekom strukom ili onima kojima je to područje blisko.

U jeziku medicinske struke kratice su učestale posebno u pisanim medicinskim tekstovima, ali velik priljev kratice, posebice onih stranoga podrijetla, može prouzročiti smetnje u komunikaciji zbog nejasnoće njihova sadržaja. To su u potpunosti neprozirne riječi iz čijeg se oblika ne može prepoznati značenje. Na govornika i čitatelja obično djeluju zbumujuće ako oni ne poznaju potpuni naziv. Glesinger kaže da se kratice i koriste dijelom zbog uštete vremena, a dijelom da se određeni izrazi učine ne razumljivim za bolesnike (1965:1127). Međutim, taj je stav vrlo dvojben s bioetičkog stajališta jer prema današnjim načelima medicinske bioetike pacijent ima pravo na potpunu informiranost (*informed consent*) (Kodeks medicinske etike i deontologije 2002:7). Zbog male informacijske vrijednosti ipak se neke kratice zadržavaju kratko u jeziku.

2. Vrste kratice

Tvorba kratica u hrvatskome jeziku jedan je od tvorbenih načina koji se koristi u nazivlju. Razlog je u prvoj redu jezična ekonomija i želja za što kraćim načinom izražavanja. Npr. *laser* ili *LASER* kratica je engleskog naziva *Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation* koji se u hrvatskom prevodi *izvor monokromatskoga koherentnog elektromagnetskog zračenja* (Jernej 2006) ili *uređaj za stvaranje ili pojačavanje koherentnih valova svjetlosti, koji snopu svjetlosti daje učinkovitu snagu* (Anić 2004) ili *elektronički izvor koherentne svjetlosti* (Padovan 2006). Dakle, svi su ponuđeni nazivi više rječni, teško razumljivi i još teže zapamtljivi te se u širokoj uporabi koristi akronim *LASER* i u znanstvenoj i u svakodnevnoj komunikaciji. Isti je slučaj s bolesti poznatom pod nazivom *Acquired Immunodeficiency Syndrom*, odnosno *AIDS* ili *SIDA* (fr. *syndrome immunodeficitaire acquis*) čiji je akronim *AIDS* prihvaćen kao naziv za tu opaku bolest. Osim kratice u korpusu bilježimo hrvatsku istovrijednicu *kopnica*.

Kratice se spominju u brojnim gramatikama i jezičnim priručnicima u kojima se propisuje način njihova pisanja i izgovor (Babić 1992; Francić—Hudeček—Mihaljević 2005; Badurina—Marković—Mićanović 2007) a uglavnom se spominju *abrevijacije* kao jednostavne kratice ili *akronimi* kao složene kratice.

Međutim, u jezikoslovnoj se literaturi u osnovi razlikuju tri tipa: *apokopa, afereza i kontrakcija* (Muhvić-Dimanovski 2001:192). *Apokopa* je »otpadanje jednoga ili više slova (glasova) na kraju riječi...; gubljenje ili namjerno izostavljanje posljednjega slova, sloga ili dijela riječi« (Simeon 1969:88). *Afereza* je »izostavljanje jednoga ili više glasova na početku riječi« (Simeon 1969:18).

U engleskoj se literaturi spominje *clipping* (rezanje), odnosno kraćenje na početku riječi, na kraju riječi i kraćenje s obje strane riječi. Kontrahirani se oblici u engleskome nazivaju *blends* (Muhvić-Dimanovski 2001:192).

U našem su korpusu zabilježeni brojni primjeri tvorbe medicinskih kratica i u engleskom i u hrvatskom jeziku pa će o tome biti više riječi u sljedećim poglavljima. U radu smo pokušali sustavno klasificirati kratice u engleskom i hrvatskom jeziku te ih međusobno usporediti. Na kraju smo se osvrnuli na probleme s kojima se susreću govornici pri uporabi i razumijevanju kratica.

3. Tvorba kratica

Pri tvorbi kratica vrijede dva načela:

- ekonomičnost: riječi se skraćuju radi uštade prostora, pa je ekonomičnost veća što je slova u kratici manje
- razumljivost: riječi se i nakon skraćivanja moraju razumjeti (Badurina—Marković—Mićanović 2007:179).

3.1. Tvorba kratica u engleskom jeziku

U medicinskom je nazivlju zabilježen velik broj engleskih kratica koje nastaju na nekoliko načina, a one se u nepromijenjenom obliku preuzimaju u hrvatski jezik.

3.1.1. Najučestalije su kratice koje su nastale po uzorku početnih slova engleskih riječi:

- ACT < activated clotting time
- ADD < attention deficit disorder
- ADCC < antibody dependent cell-mediated cytotoxicity
- BMI < body mass index

- CT < computerized tomography
- DAF < decay accelerating factor
- MR < magnetic resonance
- HIV < human immunodeficiency virus
- LTR < long terminal repeat
- LDL < low density lipoprotein
- MCDT < mixed connective tissue disease
- MAC < membrane attack complex
- NREM < non rapid eye movement
- OGTT < oral glucose tolerance test
- OCD < obsessive-compulsive disturbance
- PBM < peak bone mass
- PTSD < post traumatic stress disorder
- PET < positron emission tomography
- TIA < transient ischaemic attack
- TBI < total body irradiation.

Njihov se fonološki oblik oblikuje prema dvama principima:

— Posuđena se riječ formira na osnovi izgovora engleske riječi po abecednim nazivima slova engleske abecede:

- DDT (*di di ti*)
- BMI (*bi em aj*).
- PTSD (*pi ti es di*)

— Drugi je princip da se glasovne složene kratice čitaju kao riječi:

- LASER (leizə) Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation
- SARS (sa:z) Severe Acute Respiratory Syndrome
- AIDS (eids) Acquired Immunodeficiency Syndrome
- ELISA (i'laize) Enzyme-Linked Immunosorbent Assay
- MODY (moudi) Maturity —Onset Diabetes of the Young
- CAST (kast) Cellular Antigen Stimulation Test.
- FAB (fæb) Fast Atom Bombardment
- ALARA (ælərə) As Low as Reasonably Achievable
- GRAS (græs) generally recognized as safe.

Navedene se kratice u hrvatskom jeziku izgovaraju kao cjelovite riječi, a glasovi koji u hrvatskome ne postoje, zamjenjuju se najbližim hrvatskim glasovima, npr. æ se izgovara e, u primjeru kratice fab (feb), ili a u primjeru kratice gras. Katkad kratice sudjeluju u tvorbi novih riječi, npr. LASER (*laser*) > *laserski* (pridjev).

3.1.2. Slogovni i mješoviti uzorak

Osim kratica koje su nastale po uzorku početnih slova, postoje i kratice koje se sastoje od početnih i krajnjih slogova ili početnih i krajnjih dijelova engleskih riječi, lijepljenja (tzv. *blends*).

- WELLNESS < (**Well**)being i fit(**ness**)
- mSENSE < modified **Sensitivity Encoding**
- FLASH < **Fast Low Angle Shot**
- FLAIR < **Fluid Attenuation Inversion Recovery**
- LINAC < **linear accelerator**
- GRASE < **Gradient Spin Echo**
- STEAM < **Stimulated Echo Acquisition Mode**
- venc < **velocity encoding**.

Te se kratice nisu ni pravopisno ni fonološki prilagodile zakonitostima hrvatskoga jezika.

3.1.3. Kratice nastale kraćenjem duge riječi

U većini je jezika zamijećen nastanak kratica kraćenjem dužih riječi, izrezivanjem (tzv. *clipping*). Takvih primjera nema mnogo u medicinskom nazivlju, ali je to je jedan od načina stvaranja kratica zabilježenih u našem korpusu.

- Ori sequence < **origin sequence**
- linear RF coil < lin RF coil
- magnetization transfer < magneto-transfer.

U hrvatskom su jeziku te kratice također preuzete u skraćenom obliku – *ori sekvencija*, *lin RF zavojnica*, *magneto-transfer*.

3.2. Tvorba kratica u hrvatskom jeziku

Prema elementima od kojih su sastavljene, razlikuju se dvije vrste kratica:

3.2.1. Kratice koje su nastale kraćenjem duge riječi

U korpusu ih bilježimo u žargonu ili u razgovornom stilu.

Skraćena riječ	Potpuna riječ
patofiza	patofiziologija
otorina	otorinolaringologija
hista	histologija
farma	farmakologija
derma	dermatologija

3.2.2. Složene kratice koje su nastale:

— od početnih slova riječi

- DIK < (d)iseminirana (i)ntravaskularna (k)oagulacija
- GMO < genetski modificirani organizam
- RNK < ribonukleinska kiselina
- AVM < arterijsko-venska malformacija
- ATS < antitetanus serum
- PET < pozitronska emisijska tomografija
- CŽS < centralni živčani sustav
- ITM < indeks tjelesne mase
- EKG < elektrokardiogram
- PMS < prirođene mane srca, predmenstrualni sindrom
- PDD < propisana dnevna doza
- JIL < jedinica intenzivnog liječenja
- KKS < kompletna krvna slika
- SMK < slobodne masne kiseline
- DKS < diferencijalna krvna slika
- UZV < ultrazvuk;

— od početnih slogova riječi, npr.

- DITEPER cjepivo < difterija tetanus pertusis.
- KAPRA < kapacitet polja razumljivosti.

3.2.3. Pisanje kratica

Postoje strogo određena pravila u pisanju kratica, ali u praksi to i nije uvijek tako.

— Kratice koje se pišu velikim slovima u sklonidbi između osnove i nastavka imaju spojnicu, npr. *AIDS-u*, *CT-a*.

— Ako se velikim početnim slovom piše samo prva jedinica, onda se između osnove i nastavka ne stavlja spojница, npr. *Unicefa*, *Lasera*.

Općenito poznate i prihvaćene kratice u jeziku navode se bez objašnjenja koje se stavlja u zagradu. Ako je kratica nepoznata ili rjeđe korištena, u zagradi se navodi popratno objašnjenje, npr.:

- DXA metoda (apsorciometrija s pomoću X zraka dviju različitih energija)
- KIU (kronična idiopatska urtikarija)
- SPECT (računalna tomografija fotonske emisije)
- PET (pozitronska emisijska tomografija)
- RIA (radioimunološka analiza)
- MRI (snimanje magnetskom rezonancijom).

3.2.4. Izgovor kratica

Prema izgovoru razlikujemo dvije vrste kratica:

- Kratice koje se izgovaraju onako kako su napisane, dakle kao cje-lovite riječi, npr.: SIDA, SARS, REM, PET, LASER, HIV, ELISA, GRAS, JIL, PIF, KERMA.
- Kratice koje se čitaju po hrvatskim abecednim nazivima slova koja ih sačinjavaju, npr.: CT (*ce te*), DNK (*de en ka*), EKG (*e ka ge*), PMS (*pe em es*), PPD (*pe pe de*).

Međutim, katkad se hrvatske kratice čitaju po engleskim abecednim nazivima slova kao da se radi o engleskim kraticama. Vrlo čest primjer jest *PTSP*, kratica za postraumatski stresni poremećaj, hrvatski prijevod engleskog naziva *posttraumatic stress disorder*. Vrlo se često ta hrvatska kratica čita *pi ti es pi*, umjesto *pe te es pe*. Engleska kratica tog naziva glasi *PTSD*, te je stoga potpuno neopravdano hrvatsku kraticu izgovarati na engleski način. Osim toga, u korpusu bilježimo i naziv *pitiespijkevac*, koji se u žargonu koristi za »osobu oboljelu od *PTSP*-ija«, a zabilježili smo i pridjev *piti-spijkevski* (sindrom). Isti slučaj bilježimo s kraticom *PPD*, odnosno *purified protein derivative* koji se vrlo često izgovara *pi pi di*, umjesto *pe pe de*, kao i *DDT*, kratica od *diklordifeniltrikloretan* koja se u hrvatskom učestalo izgovara *di di ti* (prema engleskom), umjesto *de de te*.

Osim čitanja kratica, tu postoje brojni pravopisni i gramatički problemi, među kojima je i sročnost s kraticom, a rod kratice određuje se prema njezinu završetku, odnosno prema izgovornom obliku kratice. Muškoga su roda kratice koje izgovorno završavaju suglasnikom, samoglasnicima *e, i, o, u* ili naglašenim *a*, a među njima i one na *h* i *k*. Ženskoga su roda kratice koje izgovorno završavaju nenaglašenim *a*. U radu su zabilježeni sljedeći primjeri sročnosti s kraticom, npr.

- *prijenosna DNK* umjesto *prijenosni DNK*
- *SZO* (Svjetska zdravstvena organizacija) je *razvila* mjerjenje očekivanog životnog vijeka s obzirom na invaliditet.... (Medix 2001) umjesto *SZO je razvio*
- Protein Rev veže se za svoj slijed na *virusnoj RNA* ... (Molekularna biologija 248) umjesto *virusnom RNA*.

Isti je slučaj zabilježen u medicinskom rječniku u kojem se »*recombinant DNA*« prevodi kao *rekombinantna DNA* umjesto *rekombinantni DNK* (Englesko-hrvatski medicinski rječnik 2005).

Katkad u hrvatskome jeziku uz englesku kraticu, radi objašnjenja, stoji i domaća riječ pa tako nastaju pleonastičke konstrukcije (Frančić—Hudeček—Mihaljević 2005). U korpusu bilježimo primjere:

Hrvatska kratica	Engleski naziv	Interpretirani naziv u hrvatskom cjelovitom obliku
PMS sindrom	premenstrual syndrome	predmenstrualni sindrom – sindrom
EIA test enzyme	immunoassay	enzimski imunotest – test
HIV virus	human immunodeficiency virus	virus humane imunodeficijencije – virus
ADD poremećaj	attention deficit disorder	poremećaj s deficitom pozornosti – poremećaj
OGTT test	oral glucose tolerance test	test opterećenja glukozom – test
PIF faktor	prolactin inhibiting factor	faktor koji inhibira prolaktin – faktor

Dakle, ako se koristimo kraticom, nije potrebno navoditi i imenicu, već je ona sadržana u samoj kratici, npr.

- Trudnicama se preporuča napraviti OGTT u drugom tromjesečju trudnoće.
Ili: *OGT test*
- ADD je čest kod predškolske djece. Ili: *AD poremećaj*.

4. Višezačnost kratica

U korpusu su zabilježene kratice koje imaju dva pa čak i tri značenja u medicinskoj struci. Međutim, prema terminološkim načelima trebalo bi izbjegavati višezačnost naziva. Isto se načelo odnosi i na kratice. Navest ćemo neke primjere:

Kratica	Značenje kratice	Hrvatski naziv
ABC	1. Airway, Breathing, Circulation 2. Aspiration Biopsy Cytology 3. Antigen Binding Capacity	1. dišni put, disanje, cirkulacija 2. citologija iz uzorka aspiracijske biopsije 3. sposobnost vezanja antigena
ABP	1. arterial blood pressure 2. androgen binding protein	1. arterijski krvni tlak 2. bjelančevina koja veže androgene
ADH	1. antidiuretic hormone 2. alcohol dehydrogenase	1. antidiuretski hormon 2. alkohol dehidrogenaza
ALS	1. amyotrophic lateral sclerosis 2. antilymphocyte serum	1. amiotrofna lateralna skleroza 2. antilimfocitni serum

Kratica	Značenje kratice	Hrvatski naziv
BSA	1. body surface area 2. bovine serum albumin	1. površina tijela 2. govedi serumski albumin
BSE	1. bovine spongiform encephalopathy 2. breast self-examination	1. spongiformna encefalopatija goveda 2. samopretraga dojke
Bp	1. base pair 2. boiling point	1. par baza 2. vrelište
CML	1. cell-mediated lymphocytotoxicity 2. chronic myelocytic leukemia	1. stanična limfotoksičnost 2. kronična mijelocitna leukemija
CMV	1. controlled mechanical ventilation 2. cytomegalovirus	1. nadgledana mehanička ventilacija 2. citomegalovirus
CSF	1. cerebrospinal fluid 2. colony stimulating factor	1. cerebrospinalni likvor 2. činitelj stimulacije kolonija
CS	1. cesarean section 2. conditioned stimulus	1. carski rez 2. uvjetovani podražaj
EEG	1. electroencephalography 2. electroencephalogram	1. elektroenzefalografska 2. elektroenzefalogram
ER	1. endoplasmatic reticulum 2. emergency room	1. endoplazmina mrežica 2. prostorija za hitne medicinske zahvate
FIA	1. fluoroimmunoassay 2. feline infectious anemia	1. fluoroimunoesej 2. zarazna mačja anemija
PAS	1. para-aminosalicylic acid 2. periodic acid-schiff	1. para-aminosalicilna kiselina 2. histokemijska metoda za prikaz glikogena
PMS	1. premenstrual syndrome 2. perfect moment syndrome	1. predmenstrualni sindrom 2. sindrom savršenog trenutka 3. prirođene mane srca

U korpusu bilježimo naizgled istu kraticu koja pisana tiskanim slovima ima jedno značenje, a pisana pisanim slovima ima drugo značenje:

- *Fab* — fragment-antigen binding (fragment nastao enzymskom razgradnjom molekule imunoglobulina)
- *FAB* — fast atom bombardment (tehnika za usporedbu rekombinantnih s prirodnim proteinima ili s očekivanim fragmentima)

Smatramo da je to dobar način izbjegavanja više značnosti.

5. Zaključak

Iz istraživanja možemo zaključiti da su kratice u medicinskom nazivu vrlo česte. Hrvatski autori preuzimaju engleske kratice čak ako i postoji hrvatska istovrijednica za određeni engleski naziv pa tako i hrvatska kratica. Na primjer za naziv *indeks tjelesne mase* autori se koriste internacionalnom kraticom BMI (body mass index) mnogo češće nego ITM; za deoksiribonukleinsku kiselinu češće smo zabilježili englesku kraticu DNA nego hrvatsku kraticu DNK; učestalo se pojavljuje kratica CNS za središnji živčani sustav iako je početkom 90-tih uvedena kratica SŽS. Stoga je potrebno ujednačiti uporabu kratica u medicinskom nazivlju i to tako da se istodobno s uvođenjem hrvatskoga naziva uvede i njegova kratica, pa se ne bi bilježili zbunjujući primjeri poput ovih:

- Visoki indeks tjelesne mase (BMI) dovodi do preranih krvožilnih i srčanih problema. Ili
- Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) razvila je mjerjenje očekivanog životnog vijeka s obzirom na invaliditet koji uzima u obzir dob u kojoj osoba umre (Medix, 12/01, 133).

Također je važno izbjegavati višežnačnost kratica. Svakom bi nazivu trebala odgovarati jedna kratica jer višežnačnost nerijetko dovodi do zabune i pogrešne interpretacije.

Dok u općem jeziku kratice iščezavaju iz uporabe slabljenjem interesa za neki predmet ili pojam koji označuju ili promjenom društveno-političkih prilika, npr. SDK (*služba društvenog knjigovodstva*), CK (*centralni komitet*), PTT (*pošta, telegraf, telefon*), TIPS (*Teorija i praksa samoupravnog socijalizma*), ONO (*općenarodna obrana*), LP ploča (*long plej ploča*) itd. u jeziku medicinske struke to je rjeđe jer postojeće kratice za bolesti, organe, terapije i ostale dijagnostičke postupke ostaju i dalje u uporabi, npr. ERPP → efektivni renalni protok plazme, ACTH → adrenokortikotropni hormon, ICP → intrakranijalni tlak, IFN → interferon, IVP → intravenska pijelografija, a uvode se nove koje označavaju nove pojmove o kojima je bilo riječi u prethodnim poglavljima.

Literatura

- Anić, Vladimir, Ivo Goldstein. 2004. *Rječnik stranih riječi*. Zagreb : Novi Liber.
- Babić, Stjepan. 1986. *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*. Zagreb : HAZU — Globus.
- Babić, Stjepan, Milena Žic-Fuchs. 2007. *Rječnik kratica*. Zagreb : Globus.
- Badurina, Lada, Ivan Marković, Krešimir Mićanović. 2007. *Hrvatski pravopis*. Zagreb : Matica hrvatska.
- Enciklopedijski rječnik humanog i veterinarskog medicinskog nazivlja*. 2006. Priredio Ivo Padovan. Zagreb : HAZU.
- Englesko-hrvatski medicinski rječnik*. 2005. Priredila Vlasta Čeliković. Zagreb : Školska knjiga.
- Frančić, Andjela, Lana Hudeček, Milica Mihaljević. 2005. *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome jeziku*. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada.
- Glesinger, Lavoslav. 1965. O nekim anomalijama našega medicinskog jezika. *Liječnički vjesnik* 87: 1127–1133.
- Jernej, Branimir. 2006. *Englesko-hrvatski medicinski rječnik*. Zagreb : Školska knjiga.
- Muhvić-Dimanovski, Vesna. 2001. Apokopa i afereza u funkciji jezične ekonomije. *Suvremena lingvistika* 51–52: 191–202.
- Simeon, Rikard. 1969. *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva*. Zagreb : Matica hrvatska.

Izvori

- Liječničke novine
Medix
Pharmaca
Liječnički vjesnik
Narodni zdravstveni list

The use of abbreviations in the language of medicine

Summary

The aim of this paper is to examine the use of abbreviations in the language of medicine. In general, the tendency to use abbreviations is not only evident in everyday communication, but it is widespread in languages for special purposes. The reasons for their popularity vary, but linguistic economy is usually considered to be the main reason for the pervasive use of abbreviations. However, their use in Croatian medical terminology leads to several problems, such as the determination of gender (which is usually not determined according to grammatical rules — e.g., the feminine form *rekombinantna DNK* instead of the masculine *rekombinantni DNK* 'recombinant DNA'), abbreviations with multiple meanings, and pleonastic constructions, such as *OGTT test* instead of *OGT test* 'OGTT'.

Ključne riječi: jezik medicinske struke, kratice, jezična ekonomija

Key words: language of medicine, abbreviations, language economy